

נר שמואל

לענין ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי י' באדר א תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - ס"ח

1. מהו המעשה עם שלמה ואשמדאי המובא באריכות בדף זה?

שאל שלמה את החכמים כיצד אבנה את ביהמ"ק בלא כלי ברזל? אמרו לו, תולעת השמיר שהביא משה כדי לחתוך את אבני האפוד שגם בהם היה אסור לחרוץ בכלי ברזל, יכול לחתוך אבנים. שאלם היכן נמצא השמיר? אמרו לו שיביא שד ושדה, ויכפס לגלות היכן הם. עשה כדבריהם, אמרו לו השדים איננו יודעים אולי אשמדאי מלך השדים יודע. שאלם היכן נמצא אשמדאי? אמרו לו בהר פלוני חפר לעצמו בור ומילאו מים, וכסהו באבן וחתם בחותמו, וכל יום עולה למתיבתא דרקיע ולומד שם, אח"כ יורד לארץ ולומד במתיבתא דארעא. כשחוזר בודק את חותמו אם לא נגע בו אדם, שותה מהמים.

שלח שלמה את בניו בן יהוידע שהלך וחפר בור תחת בורו של אשמדאי, עשה נקב בין הבורות והתרוקנו המים מבורו של אשמדאי לבור שחפר. סתם את הנקב ע"י גיזות צמר וחפר בור מעל בורו של אשמדאי ועשה נקב בין הבורות דרכו שפך יין לבורו של אשמדאי, כיסה את הבורות שחפר והמתין.

כשחזר אשמדאי ראה שלא נגע בחותמו איש פתח את בורו ומצאו עם יין. אמר לעצמו כתוב שלא טוב לשתות יין, ולא שתה. כשצמא לא התאפק ושתה. השתכר ונרדם, ירד בניהו וסגר על ראשו שלשלת שחקוק עליה שם המפורש. כשהתעורר אשמדאי ניסה לנתקה, אמר לו בניהו הפסק שם המפורש חקוק עליך. הוליכו בניהו לשלמה, ולהלן דברים שאירעו בדרכם:

א. התחכך בדקל והטילו לארץ, וכשהגיע לבית הפילו, כשהגיע לצריף שגרה בו אלמנה התחננה אליו שלא יפיל צריפה, כפף קומתו ונשברה עצם מגופו. אמר היינו דכתיב "ולשון רכה תשבר גרם",

ב. ראה עיור שטועה בדרכו העלהו בדרך המלך, ואח"כ הסביר לבניהו שאע"פ שדרך השדים להזיק, כיון שהכריזו עליו בשמים שצדיק גמור הוא, ומי שיעשה לו נחת רוח יזכה לעוה"ב.

ג. ראה שיכור טועה והעלהו, כיון שהכריזו עליו בשמים שרשע גמור הוא, עשיתי לו נחת רוח כדי שיאכל את עולמו בחייו.

ד. ראה שמחת כלה ובכה, אח"כ הסביר כיון שידע שצריך החתן למות בתוך שלושים יום, ותצטרך הכלה להמתין לחליצה 13 שנים.

ה. שמע אדם מבקש מרצען שיעשה לו מנעלים שיעמדו 7 שנים, וחייך. כיון שגם 7 ימים לא ברור שיחיה.

ו. ראה קוסם עושה קסמים וחייך, כיון שמתחת מקומו היה מוטמן אוצר גדול ואינו קוסם לדעת מה שתחתיו.

כשהגיעו לשלמה לא הכניסוהו למלך 3 ימים:

ביום הראשון אמרו לו כיון שהמלך שתה הרבה ונאנס. לקח לבנה והעמידה על חברתה, כשמע על כך שלמה אמר כוונתו שישקוני עוד.

ביום השני אמרו שהמלך אכל הרבה ונאנס. לקח אשמדאי את האבן מחברתה, והורידה לארץ, אמר שלמה שכוננתו אל תאכילוהו הרבה.

לאחר 3 ימים הכניסוהו לשלמה, לקח אשמדאי קנה, מדד בו 4 אמות זרקו לפני שלמה ואמר לו, כשתמות לא יסאר לך בעוה"ז כי אם ד' על ד' אמות, ועכשיו כבשת את כל העולם ולא שבעת עד שכבשת גם אותי,

אמר לו שלמה אני צריך ממך רק את תולעת השמיר. אמר אשמדאי, השמיר מסורה לשר הים ומביאו רק לתרנגול הבר שהוא נאמן על שבועתו שיחזירו לו, התרנגול מביאו להרים שאין בהם זרעים לאכול ומניח אותו על חוד ההר, נחרץ בהר חריץ ומלקט ומביא זרעים מאילנות וזורק שם ונהיה שם ישוב של אילנות וזרעים. [לפיכך תרגם אונקלוס את הדוכיפת - תרנגול הבר 'נגר טורא'].

מצא שליח שלמה קן דוכיפת שיש אפרוחים בתוכו, כיסהו בזכוכית שקופה. לא יכל התרנגול להכנס, הלך והביא את השמיר לבוקעה, צעק שליחו של שלמה צעקה, נבהל התרנגול והשליך את השמיר. לקח השליח את השמיר וכשראה התרנגול שלא יוכל להחזיר את השמיר לשר הים חנק את עצמו על שבועתו. ועכב שלמה את אשמדאי עד שבנה את בית המקדש.

יום אחד עמד שלמה אצל אשמדאי לבדו ושאלו במה גדולתכם עלינו בנ"א שמשבתב בכם הקב"ה [כתועפות [מלאכים] ראם [שדים] לו',

אמר לו טול ממני את השלשלת והבא לי את טבעתך שחקוק עליה שם המפורש, בלע אשמדאי את הטבעת הניח כנף אחת בשמים ואת השניה בארץ וזרק את שלמה 400 פרסאות, על אותה שעה אמר שלמה וזה היה חלקי מכל עמלי - 'זהו' חד אמר מקלו וחד אמר לבושו.

היה מחזר על הפתחים, כל מקום שהגיע אמר 'אני קוהלת הייתי מלך על ישראל בירושלים', אמרו החכמים הרי כל שוטה מחליף את שטותו מפעם לפעם, אך הוא חוזר על עצמו, שמה צודק הוא. אמרו לבניהו האם קורא לך המלך? אמר להם לא. שאלו את מלכות שלמה, האם בא המלך אצלכם? וענו שאכן בא. בקשו מהמלכות שיבדקו ברגליו של 'המתחזה' כיון שרגליו של שד דומות לרגלי תרנגול. אמרו המלכות שרגליו נתונות תמיד באנפילאות, והוא תובעם גם בימי נידותו, והוא תובע גם את בת שבע אימו.

הביאו לשלמה טבעת ושלשלת עם שם, נכנס אל אשמדאי וכשראהו פרח אשמדאי. ועפ"כ עדין פחד ממנו שלמה דכתיב 'הנה מיטתו שלשלמה'.